Valtiovarainvaliokunta 23.10.2018
Asunto- ja ympäristöjaosto

Viite: Valtiovarainvaliokunnan asunto- ja ympäristöjaoston lausuntopyyntö 21.9.2018

Asia: Ympäristökasvatusjärjestö FEE Suomen (ent. Suomen Ympäristökasvatuksen Seura) lausunto hallituksen esityksestä eduskunnalle valtion talousarvioksi vuodelle 2019. Ympäristöministeriön hallinnonala, momentti 35.01.65, Avustukset järjestöille ja ympäristönhoitoon (HE 123/2018 vp)

Ympäristökasvatusjärjestö FEE Suomi kiittää lausuntomahdollisuudesta ja toteaa lausuntonaan seuraavaa:

Hallituksen esityksessä valtion talousarvioehdotukseksi vuodelle 2019 esitetään momentin 35.01.65 määrärahaa pienennettäväksi 105 000 eurolla eli 6 % edellisestä vuodesta.

Ympäristökasvatusjärjestö FEE Suomi esittää, että ***momentin 35.01.65 määrärahaa korotetaan tai se palautetaan vähintään vuoden 2018 tasolle.***

Momentin määräraha on valtakunnallisesti merkittävin valtionapu luonnonsuojelu- ja ympäristöjärjestöille sekä ympäristökasvatus- ja valistushankkeille. Ilmastonmuutoksen hillitsemisellä ja luonnon monimuotoisuuden turvaamisella on kiire. Avustukset luonnonsuojelu- ja ympäristöjärjestöille edistävät kustannustehokkaasti ympäristöministeriön hallinnonalan tavoitteita hyvän ympäristön ja luonnon monimuotoisuuden turvaamiseksi, Itämeren suojelemiseksi, ilmastonmuutoksen hillitsemiseksi ja hiilineutraalin yhteiskunnan rakentamiseksi sekä luonnonvarojen kulutuksen vähentämiseksi.

Järjestöavustukset

Momentin määrärahaa käytetään yleisavustuksiin valtakunnallisille luonnonsuojelu- ja ympäristöjärjestöille niiden perustoimintaan. Valtionapu on järjestöille välttämätöntä, jotta niiden pitkäjänteinen osallistuminen luonnon- ja ympäristönsuojelutyöhön eri tasoilla voidaan turvata. Luonnonsuojelu- ja ympäristöjärjestöissä tehdään myös merkittävää ympäristökasvatustyötä; niillä on tärkeä rooli ympäristötietoisuuden ja kestävän elämäntavan edistämisessä.

Hankeavustukset

Momentin määräraha pitää sisällään myös kestävää kehitystä, kulttuuriympäristön vaalimista sekä muuta ympäristökasvatusta ja -valistusta edistävien valtakunnallisesti ja alueellisesti merkittävien projektiluonteisten hankkeiden tukemisen.

Ympäristökasvatuksessa moni pysyväksi muuttunut toimintamalli tai materiaali on saanut alkunsa hankkeesta, joka on rahoitettu tällä harkinnanvaraisella valtionavustuksella ympäristökasvatus ja -valistushankkeille. Esimerkkeinä tuloksia tuottaneista kehittämishankkeista ovat *MAPPA materiaalipankki* (Ulkona oppimisen, ympäristökasvatuksen ja kestävän elämäntavan materiaalipankki) ja *Luonto- ja ympäristökasvatuksen tukiverkosto LYKE*, jotka ovat muodostuneet pysyviksi toimintamalleiksi. Myös *Ulos - Ut - Out!* - ulkona oppimisen suurtapahtuma on saatu alkuun tämän rahoituksen turvin.[1]

[1] Tiedonanto sähköpostitse 19.4.2018: ympäristökasvatuksen erityisasiantuntija Tanja Tuulinen, Keski-Suomen Ely-keskus

Momentin 35.01.65 harkinnanvaraisella valtionavustuksella ympäristökasvatus ja -valistushankkeille on myönnetty rahoitusta edellisinä vuosina seuraavasti:
- 240 000 euroa vuonna 2015
- 210 000 euroa vuonna 2016
- 240 000 euroa vuonna 2017

Avustuksia on kuitenkin haettu vuosittain peräti 1 - 2,1 miljoonan edestä. Ilman rahoitusta on jäänyt suuri määrä hyviä ja tarpeellisia hankkeita. Erityisen hyviä rahoituksen ulkopuolelle jääneitä hankkeita on ollut esim. vuonna 2016 jopa 300 000 euron edestä[2]. Kehittämishankkeiden tosiasiallinen rahoitustarve onkin vähintään 500 000 euroa.

Ympäristökasvatusjärjestö FEE Suomen puolesta

Sinikka Kunttu
toiminnanjohtaja

[2] Tiedonanto sähköpostitse 19.4.2018: ympäristökasvatuksen erityisasiantuntija Tanja Tuulinen, Keski-Suomen Ely-keskus